

شناسه	مقررات و رویه اجرایی - پیش از دستور ۱	تاریخ	۱۴۰۵/۰۳/۲۵
عنوان	تسویه مطالبات واردکنندگان کالاهای اساسی و نهاده‌های دامی		
مرجع طرح موضوع	تشکیل‌های فعال در زمینه واردات نهاده‌های دامی و کالاهای اساسی		
شرح موضوع	امنیت غذایی، تأمین کالاهای اساسی و نهاده‌های دام و طیور، از ارکان بنیادین ثبات اجتماعی و اقتصادی کشور و تضمین معیشت مردم محسوب می‌گردد. از این رو، نهاده‌های دام و طیور و کالاهای اساسی، به عنوان مواد اولیه تولید، نقش تعیین‌کننده‌ای در استمرار چرخه تولید و پیشگیری از اختلال در زنجیره تأمین و کنترل نوسانات بازار دارند. در شرایط حساس کنونی کشور و با توجه به تحولات و مخاطرات ماه‌های اخیر، فعالان اقتصادی بخش خصوصی و تشکلهای حوزه تأمین و تولید، علیرغم اعمال محدودیت‌های ارزی، ریسک‌های تجاری و دشواری‌های عملیاتی، همچنان برای تحقق تکلیف دولت در تنظیم بازار و حفظ امنیت غذایی تلاش نموده‌اند. با این حال، حفظ و تداوم آرامش بازار و پایداری تولید، مستلزم تأمین مستمر نهاده‌های تولید (نهاده‌های دام و طیور و روغن خام) و تسویه به موقع مطالبات فعالان اقتصادی است. با وجود ضرورت توجه به فعالان اقتصادی بخش تأمین کالاهای اساسی و نهاده‌ها، پرداخت مطالبات ارزی واردکنندگان به بیش از ۱۵ ماه رسیده است. این وضعیت مشکلات متعددی ایجاد کرده است و در صورت تداوم، آثار جبران‌ناپذیری به همراه خواهد داشت، از جمله: ۱. تأخیر طولانی در پرداخت مطالبات ارزی بخش خصوصی (بیش از ۱۵ ماه): این موضوع موجب فرسایش سرمایه در گردش، افزایش هزینه‌های تأمین مالی و کاهش توان واردکنندگان در تأمین محموله‌های بعدی شده و زنجیره تأمین کالاهای اساسی را تحت تأثیر قرار می‌دهد. ۲. کاهش اعتبار تجار ایرانی و دشواری تحقق تعهدات نزد طرف خارجی: تشدید ریسک‌های ناشی از شرایط جنگی و عدم تسویه به موقع مطالبات، موجب کاهش اعتبار و سختی شرایط معاملات خارجی، افزایش الزام به پرداخت نقدی و پذیرش کامل ریسک‌های تجاری از سوی طرف ایرانی شده است.		

۳. سررسید شدن تسهیلات و کاهش توان نقدینگی واردکنندگان: افزایش شدید نرخ ارز و عدم بازگشت مطالبات، توان مالی واردکنندگان را برای ایفای تعهدات بعدی کاهش داد و خطر کاهش یا توقف عرضه برخی اقلام در بازار را به همراه دارد. ۴. تأخیر در تعیین سازوکار پرداخت مطابق تبصره (۲) ماده ۴ آیین‌نامه تضمین امنیت غذایی: با وجود تکلیف مقرر در تبصره (۲) ماده ۴ آیین‌نامه امنیت غذایی و بهبود معیشت مردم با موضوع «تعیین مقادیر بدهی و سازوکار پرداخت و تسویه»، تعیین و اجرای سازوکار پرداخت مطالبات بیش از سه ماه به تعویق افتاده است. ۵. عدم طرح موضوع در کارگروه موضوع ماده ۱۳: علیرغم اعلام بدهی و سازوکار پرداخت از سوی وزیر امور اقتصادی و دارایی طی نامه شماره ۸۰/۲۳۲۷۲۲ مورخ ۱۴۰۴/۱۲/۲۶، موضوع در کمیته فرعی ماده ۱۳ مطرح نشده و این امر موجب تأخیر در تصویب و اجرای سازوکار تسویه مطالبات گردیده است.	
در راستای تأمین کالاهای اساسی، وزارت امور اقتصاد و دارایی، وزارت جهاد کشاورزی و بانک مرکزی مطابق با تبصره (۲) ماده (۴) آیین‌نامه تضمین امنیت غذایی و بهبود معیشت مردم و با مشارکت تشکلهای تخصصی مربوطه، به قید فوریت، نسبت به تعیین تکلیف مقادیر بدهی و سازوکار پرداخت آن حداکثر تا پایان بهمن ماه ۱۴۰۴ اقدام نمایند. جهت پرداخت مطالبات فعالان اقتصادی، استفاده از روش‌های متنوع حسب درخواست واردکنندگان، ازجمله تسویه به صورت نقدی، تهاتر با نفت، تهاتر با بدهی‌ها و تهاتر با تسهیلات ارزی بانکی، بلامانع می‌باشد.	مصوبه شورا
۱. نامه شماره ۱۵۳۵۱/۱۰/۱/۱۵۳۵۱ ص مورخ ۱۴۰۴/۱۱/۲۰ با موضوع «ابلاغ مصوبات یکصد و سی و پنجمین نشست شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی» به اعضای شورا ارسال گردید. ۲. نامه شماره ۸۰/۲۳۲۷۲۲ مورخ ۱۴۰۴/۱۲/۲۶ وزیر امور اقتصادی و دارایی با موضوع «تسویه تعهدات ارزی دولت به واردکنندگان کالاهای اساسی و نهاده‌های دامی موضوع آیین‌نامه تضمین امنیت غذایی و بهبود معیشت مردم» در اجرای تبصره (۲) ماده ۴ «آیین‌نامه تضمین امنیت غذایی و بهبود معیشت مردم» به شماره ۱۷۲۰۷۶/ت/۶۵۲۳۶ ه مورخ ۱۴۰۴/۱۰/۱۰ صادر گردید. علیرغم اعلام میزان تعهد ارزی بابت واردات نهاده‌های دامی و کالاهای اساسی (بالغ بر ۳/۵ میلیارد یورو) و همچنین اعلام سازوکار پرداخت از سوی وزیر امور اقتصادی و دارایی طی نامه مذکور، موضوع پرداخت بدهی و سازوکار آن در کمیته فرعی ماده ۱۳ مطرح نشده است.	اقدامات

با عنایت به موارد فوق احکام پیشنهادی وزارت امور اقتصادی و دارایی برای تسویه مطالبات، جهت بررسی و تصویب در کارگروه به شرح ذیل پیشنهاد گردید:

-تهاتر مطالبات ارزی واردکنندگان با نفت خام: وزارت نفت از طریق شرکت دولتی تابعه ذی‌ربط مکلف است بر اساس «شیوه‌نامه تهاتر نفت و کالاهای اساسی» (مصوبه شماره ۲۰۲۸۲۴ مورخ ۱۴۰۴/۱۲/۲۰) و طبق برنامه زمانی و سقف ارزی مصوب کارگروه، نسبت به تسویه تعهدات ارزی دولت از طریق تهاتر نفت اقدام نماید.

-تهاتر مطالبات ارزی واردکنندگان با تسهیلات ارزی: سازمان برنامه و بودجه با همکاری بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است ظرف یک ماه شیوه‌نامه مربوط به تسویه مطالبات واردکنندگان دارای بدهی‌های ارزی به آن دسته از بانک‌ها و موسسات اعتباری که دارای بدهکاری ارزی به صندوق توسعه ملی هستند (از طریق تهاتر) برای طی مراحل قانونی ارائه نماید. مبلغ مذکور به عنوان بدهی دولت به صندوق توسعه ملی ثبت می‌شود. این شیوه‌نامه حاوی سقف مجاز نسویه بدهی برای هر بانک و موسسه اعتباری خواهد بود.

-تخفیف ریالی نرخ ارز تخصیصی برای واردات کالاهای اساسی و نهاده‌های دامی: از ابتدای سال ۱۴۰۵ فروش ارز برای واردات کالاهای اساسی و نهاده‌های دامی به اشخاصی که دولت نسبت به آن‌ها تعهدات ارزی دارد، با تخفیفی خواهد بود که میزان آن توسط سازمان برنامه و بودجه مشخص می‌شود (حداقل ۱۰ درصد). این تخفیف به عنوان تسویه مطالبات ارزی دولت به این اشخاص منظور می‌شود.

-تخصیص اوراق قابل معامله‌ی تسویه به واردکنندگان: بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است با هماهنگی سازمان برنامه و بودجه، نسبت به تسویه بخشی از مطالبات ارزی واردکنندگان فوق در قالب اوراق قابل معامله اقدام نماید. این اوراق بر اساس چارچوب مورد تأیید بانک مرکزی می‌تواند به منظور رفع تعهد ارزی صادرکنندگان مورد استفاده قرار گیرد.